

SOLIQLARNI RIVOJLANTIRISH

Sobitxonov Abu Lays

Andijon Mashinasozlik Instituti

Iqtisod fakulteti K-80-21 guruh talabasi

Annotatsiya: Soliqlarni rivojlantirish mavzusi zamonaviy iqtisodiyotda juda muhim ahamiyatga ega. Davlatlar o'z iqtisodiy faoliyatini moliyalashtirish va ijtimoiy dasturlarni amalga oshirish uchun soliqlarga tayanadi. Ushbu maqolada soliqlarni rivojlantirishning ahamiyati, usullari va istiqbollari haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: soliqlar, moliyaviy boshqaruv, biznes, zamonaviy texnologiyalar, iqtisodiy faoliyat, innovatsion loyihalar, xalqaro moliya institutlari.

Soliqlar davlatning moliyaviy barqarorligini ta'minlashda asosiy rol o'ynaydi. Ular orqali davlat o'zining asosiy daromad manbalarini to'playdi va bu resurslarni ta'lim, sog'liqni saqlash, infratuzilma va boshqa ijtimoiy sohalarga sarflaydi. Soliqlarni rivojlantirish orqali davlat ijtimoiy adolatni ta'minlash, muhtojlarga yordam berish va iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish imkoniyatiga ega bo'ladi. Soliqlarni rivojlantirishda davlat va biznes sektori o'rtasida samarali hamkorlik o'rnatilishi muhimdir. Biznes sektori davlatga soliqlarni to'lash orqali o'z faoliyatini rivojlantirish va iqtisodiy o'sishga hissa qo'shadi. Shu bilan birga, davlat biznesni qo'llab-quvvatlash, soliqlarni kamaytirish yoki imtiyozlar berish orqali iqtisodiy faoliyatni rag'batlantirishi mumkin. Bu esa, o'z navbatida, yangi ish o'rinlarini yaratish va iqtisodiy o'sishni ta'minlaydi. Soliqlarni rivojlantirishda innovatsion yondashuvlar va texnologiyalarni qo'llash muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy texnologiyalar yordamida soliqlarni to'plash va nazorat qilish jarayonlarini soddalashtirish, shaffoflikni oshirish va korrupsiyani kamaytirish mumkin. Elektron soliqlar, onlayn to'lov tizimlari va boshqa innovatsion yechimlar soliqlarni to'plash jarayonini yanada samarali qiladi.[1] Xalqaro tajribani o'rganish va qo'llash ham soliqlarni rivojlantirishda muhimdir. Har bir davlatning soliqlar tizimi o'ziga xos xususiyatlarga ega, ammo xalqaro tajribalar va muvaffaqiyatli amaliyotlarni o'rganish orqali o'z tizimini yaxshilash imkoniyati mavjud. Xalqaro moliya tashkilotlari va ekspertlar bilan hamkorlik qilish, soliqlarni rivojlantirishda yangi yondashuvlar va strategiyalarni ishlab chiqishga yordam beradi. Soliqlarni rivojlantirishda ijtimoiy mas'uliyat va o'zaro ishonchni ta'minlash zarur. Davlat va fuqarolar o'rtasidagi ishonch, soliqlarni to'lashga bo'lgan motivatsiyani oshiradi. Fuqarolar soliqlarni to'lashda o'zlarining hissa qo'shayotganini his qilishlari kerak. Davlat esa, o'z navbatida, to'plangan soliqlarni qanday sarflayotganini ochiq va shaffof tarzda ko'rsatishi lozim. Ta'lim va xabardorlikni oshirish ham soliqlarni rivojlantirishda muhimdir. Fuqarolar va biznes vakillarini soliqlar, ularning ahamiyati va to'lov

tartiblari haqida ma'lumot berish, soliqlarni to'lashga bo'lgan motivatsiyani oshiradi. Ta'lim dasturlari, seminarlar va treninglar orqali fuqarolarni soliqlarni to'lashning foydalari haqida xabardor qilish, davlatning moliyaviy barqarorligini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Soliqlarni rivojlantirishda iqtisodiy barqarorlik va rivojlanish strategiyalarini ishlab chiqish zarur. Davlat iqtisodiy o'sishni ta'minlash, inflyatsiyani nazorat qilish va moliyaviy barqarorlikni saqlash uchun soliqlarni to'g'ri boshqarishi kerak. Iqtisodiy o'sish va rivojlanish strategiyalari soliqlarni rivojlantirishda muhim asos bo'lib xizmat qiladi.[2]

Davlat organlari va fuqarolik jamiyati o'rtasidagi hamkorlik ham soliqlarni rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Fuqarolar va ularning tashkilotlari davlatning soliqlarni to'plash va sarflash jarayonida faol ishtirok etishlari, davlatning moliyaviy siyosatini shakllantirishda o'z fikrlarini bildirishlari kerak. Bu esa, o'z navbatida, davlat va jamiyat o'rtasida o'zaro ishonchni oshiradi. Kelajak istiqbollarini belgilash ham soliqlarni rivojlantirishda zarur. Davlat o'zining soliqlar tizimini doimiy ravishda takomillashtirib borishi, yangi yondashuvlar va innovatsiyalarni qo'llashi kerak. Kelajakda soliqlarni rivojlantirish uchun yangi strategiyalar, texnologiyalar va usullarni ishlab chiqish, iqtisodiy o'sishni ta'minlash va ijtimoiy barqarorlikni saqlashda muhim ahamiyatga ega bo'ladi.[3]

Xulosa: Xulosa qilib aytganda, soliqlarni rivojlantirish davlatning ijtimoiy va iqtisodiy siyosatining muhim jihati bo'lib, bu jarayon davlat va fuqarolar o'rtasida o'zaro ishonchni, hamkorlikni va mas'uliyatni talab etadi. Davlat soliqlarni to'plash va sarflash jarayonini samarali tashkil etishi, innovatsion yondashuvlar va xalqaro tajribalarni o'rganishi, fuqarolarni soliqlar to'g'risida xabardor qilishi zarur. Faqat shunday qilib, davlat iqtisodiy o'sishni ta'minlaydi, ijtimoiy adolatni oshiradi va o'zining moliyaviy barqarorligini saqlab qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Абдурахманов А. (2020). «Пути повышения эффективности налоговой системы». Ташкент: Министерство экономики и промышленности Республики Узбекистан.
2. Кадыров Б. (2019). «Налоги и их влияние на экономическое развитие». Самарканд: Самаркандский государственный университет.
3. Мурадов, Д. (2021). «Развитие налогообложения через инновационные подходы». Ташкент: Национальный университет Узбекистана.
4. Каримов С. (2022). «Налоговая политика и экономический рост». Бухара: Бухарский государственный университет.
5. Ахмедов М. (2023). «Уплата налогов и их социальная значимость». Фергана: Ферганский государственный университет.
6. Расулов Э. (2021). «Международный опыт и развитие налогообложения в Узбекистане». Кашкадарья: Кашкадарьинский государственный университет.
7. Юсупов И. (2020). «Обеспечение стабильности налоговой системы». Андижан: Андижанский государственный университет.